

Základní škola a Mateřská škola
Via Libertatis

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Poznáváme svět

Č.j.: ZŠMŠVL/42/2025-2

Spis. znak: 3.3.1., Skartační znak: A10

Vydáno v Nelahozevsi, 26.2.2026

Mgr. Petra Vanžurová, ředitelka školy

Identifikační údaje

Základní škola a Mateřská škola VIA LIBERTATIS, z.ú.

Sídlo: Zagarolská 245, 277 51 Nelahozeves

IČO: 03198626

RED-IZO: 691007420

IZO MŠ: 181067234

IZO ZŠ: 181066289

IZO ŠD: 181067242

IZO ŠJ – výdejny: 181067251

Telefon: +420 739083050

E-mail: info@vialibertatis.cz

Web: www.vialibertatis.cz

Zřizovatel: Montessori centrum Kralupy, s.r.o.

Ředitelka školy: Mgr. Petra Vanžurová

Ředitelka z.ú., statutární zástupce: Martina Johana Tejedor

Dokument: Školní vzdělávací program MŠ

Verze: únor 2026

Platnost a účinnost: 26.2.2026

Obsah:

Identifikační údaje	2
1. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	4
1.1. Nejvyšší povolený počet dětí a specifika tříd.....	4
1.2. Vize školy Via Libertatis:.....	5
1.3. Pedagogický tým školy.....	5
1.4. Profesionální rozvoj pedagogických pracovníků.....	5
2. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ	6
2.1. Věcné podmínky.....	6
2.2. Životospráva.....	6
2.3. Psychosociální podmínky.....	6
2.4. Organizace dne.....	7
2.5. Spolupráce se zákonnými zástupci.....	7
Celoroční program MŠ s účastí rodiny (orientačně):.....	7
3. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ	8
4. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO OBSAHU	9
4.1. Pedagogická diagnostika (pozorování a práce s portfoliem).....	9
5. KLÍČOVÉ KOMPETENCE	10
6. VZDĚLÁVACÍ OBLASTI	12
Dítě a jeho tělo.....	12
Dítě a jeho psychika.....	12
Dítě, ten druhý a společnost.....	13
Dítě a svět.....	13
7. EVALUACE	14
Plán autoevaluace – doplnění povinných náležitostí	15
Evaluční rozpis.....	15
8. SDÍLENÁ ODPOVĚDNOST A BUDOVÁNÍ RESILIENCE	17
9. ZÁVĚR	17
10. PŘÍLOHY ŠVP MŠ	18
PŘÍLOHA 1: RÁMEC SDÍLENÉ ODPOVĚDNOSTI A PODPORY RESILIENCE.....	19
PŘÍLOHA 2: SOUHRN ŠKOLNÍHO ŘÁDU PRO RODIČE.....	20

1. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola Via Libertatis je dvoutřídní soukromou školou se vzdělávacím programem založeným na principech pedagogiky Marie Montessori. Škola působí v komunitním prostředí v obci Nelahozeves, kde sdílí areál se základní školou téhož zřizovatele, čímž je umožněn plynulý přechod dětí do dalšího vzdělávacího stupně v rámci stejných pedagogických principů.

Klade se důraz na svobodnou volbu činností, práci s Montessori materiálem a rozvoj samostatnosti, vnitřní motivace a spolupráce.

Montessori pedagogika ve škole není pouze metodickým nástrojem, ale především východiskem k porozumění dítěti jako samostatné osobnosti. Děti nejsou směřovány autoritativně, ale provázeny průvodci, kteří připravují prostředí, pozorují a reagují na vývojové potřeby jednotlivce. Vztahy ve škole jsou založeny na důvěře, spolupráci a partnerské komunikaci.

Součástí filozofie školy je i úzká spolupráce s rodinou, otevřenost a podpora komunitního života. Škola pořádá řadu společných akcí s rodiči, nabízí možnosti zapojení do výuky a poskytuje systematickou podporu při přechodu dětí do základní školy.

Tento ŠVP převádí vizi a hodnoty Via Libertatis (partnerství, růst, opravdovost a rozvoj resilience) do konkrétních podmínek a vzdělávacích postupů mateřské školy v souladu s RVP PV.

1.1. Nejvyšší povolený počet dětí a specifika tříd

- Nejvyšší povolený počet dětí v mateřské škole (kapacita) odpovídá zápisu v Rejstříku škol a školských zařízení, to je celkem 30 dětí.
- Mateřská škola je dvoutřídní. Kapacita tzv. malé třídy je 10 dětí, kapacita tzv. velké třídy je 20 dětí.
- Obě třídy jsou věkově heterogenní a jsou navzájem propojeny.
- Malá třída je zpravidla vybavena pomůckami z oblasti jazyka a pomůckami z oblasti „poznáváme svět“. Je zde také malý hudební koutek, knihovna a prostor pro odpočinek.
- Velká třída je vybavena malou funkční kuchyní, jídelními stoly a zpravidla pomůckami z oblastí praktického života, smyslové výchovy a matematiky; je zde umístěna elipsa pro komunitní kruh.
- Uspořádání konkrétního Montessori materiálu (pomůcek) z jednotlivých oblastí ve třídách se v průběhu školního roku mění podle potřeb dětí.

1.2. Vize školy Via Libertatis:

Škola připravuje děti od předškolního věku a až do konce povinné školní docházky na život ve světě, který se rychle mění. Staví na principech Montessori pedagogiky – připravené prostředí, samostatnost a respekt k tempu každého dítěte. Hodnotami školy jsou partnerství, růst a opravdovost, k nimž se přidává resilience – schopnost zvládat nejistotu a proměňovat výzvy v příležitosti. Pedagogičtí pracovníci systematicky podporují bezpečí dětí prostřednictvím prevence a podpůrných opatření.

Jak se hodnoty promítají do praxe v MŠ:

- Partnerství – s rodiči komunikujeme otevřeně, včas a věcně; sdílíme pozorování dítěte a hledáme společné kroky.
- Růst – podporujeme vnitřní motivaci, samostatnost a postupné přebírání odpovědnosti v běžných situacích dne.
- Opravdovost – jednáme pravdivě a s respektem; učíme děti pojmenovávat potřeby a emoce přiměřeně věku.
- Resilience – děti provázíme při zvládání náročných situací, práce s chybou je přirozenou součástí učení.

1.3. Pedagogický tým školy

Pedagogický tým mateřské školy tvoří pedagogičtí pracovníci s odpovídající odbornou kvalifikací a praxí v Montessori přístupu; v případě provozních potřeb může škola dočasně zaměstnat i pracovníka bez kvalifikace s tím, že si ji doplní v co nejkratší době.

Tým pracuje jako celek, pravidelně se setkává, navzájem se podporuje a zastupuje. Společná setkání jsou zaměřena na rozvoj znalostí v pedagogice, zejména v pedagogice Marie Montessori, a na sdílení pozorování a plánování vzdělávací nabídky.

1.4. Profesní rozvoj pedagogických pracovníků

- Pedagogové se průběžně vzdělávají, rozšiřují kvalifikaci a rozvíjejí profesní portfolio.
- Škola podporuje systematické vzdělávání v Montessori pedagogice (včetně diplomových kurzů Montessori pro věk 3–6 let) podle možností školy.
- Součástí profesního učení je také sdílení praxe, náslechy, hospitace a vzájemná zpětná vazba.

2. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

2.1. Věcné podmínky

Věcné zázemí mateřské školy odpovídá požadavkům na bezpečnost, podnětnost i samostatnost dětí. Každá třída je vybavena originálním Montessori materiálem, který je systematicky řazen podle obtížnosti a vývojové návaznosti. Materiály jsou dostupné v nízkých otevřených policích a jsou přehledně označeny. Děti si je samy volí, pracují s nimi v klidu, samostatně nebo ve skupinách, a po práci je uklízejí zpět.

Škola disponuje společnou zahradou s herními prvky, přilehlým pozemkem a výhledem na řeku Vltavu, což podporuje každodenní kontakt s přírodou a venkovní vzdělávací aktivity. Třídy i zázemí jsou průběžně obnovovány podle finančních možností školy a priorit pedagogického týmu.

2.2. Životospráva

Dětem je zajištěna plnohodnotná, pestrá a věkově přiměřená strava ve spolupráci s externím dodavatelem. Pitný režim je neustále dostupný, děti si samy nalévají nápoje ze skleněných džbánek. Ke svačině i obědu přistupují samostatně, připravují si prostírání, servírují si jídlo a následně uklízejí. Děti nejsou nuceny k jídlu – pedagogové nabízejí ochutnání, respektují individuální potřeby a zvyklosti.

2.3. Psychosociální podmínky

Škola vytváří prostředí důvěry a respektu. Adaptace nových dětí probíhá individuálně, za přítomnosti rodiče. Pedagogové využívají pozitivní motivaci, srozumitelná pravidla a respektující komunikaci. Dětem je poskytován dostatek času na vlastní činnost, prostor pro odpočinek i aktivitu, a možnost projevit emoce bez obav z odmítnutí. Chyby jsou vnímány jako přirozená součást učení.

Psychosociální klima cíleně budujeme v souladu s hodnotami školy (partnerství, růst, opravdovost) a rozvojem resilience; pravidla jsou srozumitelná, předvídatelná a podporují pocit bezpečí.

Škola je zároveň prostředím, kde dítě trénuje odolnost. Učí se, že i v náročných situacích je přijímané a že má možnost ovlivnit svůj svět. Pedagogové vedou děti k pochopení důsledků vlastních rozhodnutí a k postupnému přebírání přiměřené odpovědnosti. Nechrání děti před přirozenými důsledky jejich chování, ale pomáhají jim je bezpečně prožít a porozumět jim.

2.4. Organizace dne

Denní rytmus je uspořádán s ohledem na potřeby dětí. Dopoledne probíhá hlavní pracovní blok s Montessori materiálem, kde mají děti dostatek času na výběr a dokončení zvolené činnosti. Dále jsou dětem nabízeny aktivity v malých skupinkách, kde mají možnost procvičit si své sluchové vnímání, povídat si k danému tématu, zazpívat si, přečíst společně knížku, hádat hádanky aj. Po ukončení pracovního bloku následuje pobyt venku, oběd, odpočinek a odpolední program se zpravidla volnými aktivitami. Děti nejsou nuceny do spánku – je jim nabídnut klidový režim, společné čtení a relaxace.

2.5. Spolupráce se zákonnými zástupci

Spolupráce s rodiči funguje na partnerském základě. Usilujeme o vzájemnou důvěru, vstřícnost, pochopení, respekt a ochotu spolupracovat. Úkolem školy je podporovat rodinnou výchovu a pomáhat rodičům v péči o dítě. Nabízíme rodičům poradenský servis. Chráníme soukromí rodiny a zachováváme mlčenlivost.

- Na začátku docházky podporujeme dítě i rodiče ve zvládnutí odloučení; adaptace je pozvolná a vychází z individuálních potřeb rodiny.
- Rodiče mají možnost (po domluvě) účastnit se programu a vstupovat do dění MŠ.
- Pedagog informuje rodiče o pokroku dítěte a o jeho aktuálních potřebách; v případě potřeby si rodič sjednává individuální konzultaci.
- V předškolním roce škola svolává tripartitní konzultaci k tématu školní zralosti a přechodu do ZŠ.
- Každý rok pořádáme komunitní akce (např. vánoční setkání a letní slavnost – vyvádění předškoláků).
- Na začátku školního roku nabízíme rodičům základní lekce z Montessori pedagogiky (seznámení s principy práce a pomůckami).

Celoroční program MŠ s účastí rodiny (orientačně):

- září – jablkobraní
- říjen – podzimní brigáda (úprava zahrady)
- listopad – slavnost sv. Martina
- prosinec – rozsvícení stromečku / Mikuláš (dle domluvy)
- únor – tripartity předškoláků / masopust
- březen – vynášení Morany
- duben – vajíčkobraní / Velikonoce
- květen – jarní brigáda
- červen – letní slavnost (vyvádění předškoláků)

3. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Mateřská škola Via Libertatis organizuje vzdělávání dětí s ohledem na jejich individuální potřeby, věkové zvláštnosti i vývojové tempo. Vzdělávání probíhá ve dvou věkově smíšených třídách, které se vzájemně propojují jak ve vnitřních činnostech, tak při pobytu venku. Děti jsou přijímány zpravidla od věku 2,5 let do zahájení povinné školní docházky.

Provozní doba mateřské školy a vymezení doby povinného předškolního vzdělávání jsou stanoveny ve Školním řádu MŠ (kapitola ORGANIZACE PROVOZU A DOCHÁZKA)

Při vzdělávání je respektován princip vnitřní motivace dítěte, volby činnosti a práce s připraveným prostředím. Děti mají možnost volného pohybu mezi třídami v rámci dopoledního bloku, což podporuje jejich autonomii a respektování vlastního vývojového rytmu. Učitelé sledují zájmy dětí a nabízejí aktivity odpovídající jejich senzitivním obdobím.

Děti s odkladem školní docházky nebo s podporou školní zralosti mají možnost zapojit se do programu návštěv základní školy (tzv. „škola nanečisto“), kde se seznamují s prostředím, denním rytmem a činnostmi, které je v dalším stupni vzdělávání čekají. Tím se přechod do základní školy stává přirozeným a bezpečným.

Při plnění povinného předškolního vzdělávání je umožněna také forma individuálního vzdělávání dle §34b školského zákona. Mateřská škola poskytuje rodičům doporučený okruh očekávaných výsledků vzdělávání, zajišťuje pravidelné ověřování pokroku dítěte a v případě potřeby doporučuje další pedagogickou podporu.

4. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO OBSAHU

Vzdělávací obsah školního vzdělávacího programu „Poznáváme svět“ vychází z filozofie pedagogiky Marie Montessori a zároveň respektuje závaznou strukturu rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání z roku 2025. Obsah vzdělávání je koncipován tak, aby rozvíjel osobnost dítěte v její celistvosti, podporoval jeho samostatnost, tvořivost, odpovědnost a schopnost rozhodování.

Montessori prostředí rozvíjí přirozenou zvědavost dítěte a nabízí mu možnost svobodně volit činnost dle jeho zájmu a vývojových potřeb. Dítě se aktivně podílí na vlastním učení, poznává souvislosti, získává zkušenosti a učí se žít ve společenství. Vzdělávací nabídka je plánována tak, aby respektovala senzitivní období, individuální tempo a potřeby každého dítěte.

Obsah je realizován prostřednictvím integrovaných oblastí typických pro Montessori pedagogiku: praktický život, smyslová výchova, jazyk, matematika a poznávání světa. Tyto oblasti propojují všechny složky vývoje dítěte a zároveň naplňují vzdělávací oblasti definované v RVP PV. Využíváme tematické celky a myšlenkové mapy, které dětem zprostředkovávají realitu srozumitelným a přitažlivým způsobem. Vzdělávací obsah není dítěti předkládán jako učivo, ale jako nabídka k objevování.

Vzdělávání se uskutečňuje jak v interiéru, tak venku, a přirozeně zahrnuje péči o sebe, druhé, prostředí i živou přírodu. Důraz je kladen na každodenní reálné zkušenosti, manipulaci s konkrétními předměty a vnímání propojenosti světa kolem nás. Téma vyvstává buď ze zájmu dítěte, nebo z aktuálních událostí a podnětů z okolí školy, z přírody, rodiny nebo komunity.

Obsah je flexibilní, otevřený změnám a umožňuje zařazování nových témat, která jsou aktuální, blízká dětem nebo souvisejí s environmentální, etickou či digitální výchovou. Pedagogové reagují na vývoj skupiny i jednotlivců a přizpůsobují nabídku vzdělávacích aktivit v souladu s rámcovými cíli.

Obsah vzdělávání je v souladu s vizí školy – děti nejsou připravovány na konkrétní testy, ale získávají schopnosti, postoje a hodnoty potřebné k životu v prostředí, jehož podobu nelze předvídat.

4.1. Pedagogická diagnostika (pozorování a práce s portfoliem)

V Montessori pedagogice je pozorování hlavní úkol průvodce. Pozorování je systematická každodenní činnost, která umožňuje zachytit u dítěte jeho senzitivní období a vývojové potřeby. Pedagog toto pozorování průběžně vyhodnocuje a

vytváří si tak „mapu“ individuálního rozvoje dítěte. Na základě zjištění dítěti nabízí aktivity a pomůcky, které odpovídají jeho aktuální vývojové fázi.

Písemné záznamy o dětech jsou důvěrné a jsou přístupné pedagogům a zákonným zástupcům dítěte. Záznamy a portfolio využíváme při každodenní práci, pro plánování vzdělávací nabídky, pro komunikaci s rodiči a v případě potřeby i pro nastavení podpory dítěte (PLPP/IVP dle doporučení školského poradenského zařízení).

Diagnostika dětí probíhá systematicky na základě každodenních záznamů o aktivitách a projevech dítěte v průběhu dne. Tyto záznamy průvodce v pravidelných intervalech vyhodnocuje a přepisuje do osobních diagnostických složek jednotlivých dětí.

Osobní diagnostická složka tak poskytuje ucelený přehled o pokrocích dítěte, jeho individuálních potřebách, silných stránkách i oblastech, které vyžadují podporu.

Z denních záznamů zároveň vycházejí archy s týdenním výukovým plánem každého dítěte. Týdenní plán reflektuje aktuální úroveň rozvoje dítěte a umožňuje cíleně navazovat na jeho potřeby, zájmy a vzdělávací cíle.

5. KLÍČOVÉ KOMPETENCE

V RVP PV (revize 2025) jsou klíčové kompetence formulované jako: kompetence k učení, komunikační kompetence, osobnostní a sociální kompetence, kompetence k občanství a udržitelnosti, kompetence k podnikavosti a pracovní kompetence, kompetence k řešení problémů, kulturní kompetence a digitální kompetence. Základní gramotnosti jsou čtenářská a matematická.

- **Kompetence k učení** – Dítě má zájem poznávat nové věci, vnímá souvislosti, experimentuje, vyjadřuje, co ví a co se naučilo.
- **Kompetence komunikační** – Dítě vyjadřuje své myšlenky, pocity, prožitky. Naslouchá druhým a rozumí jim. Umí komunikovat různými formami (slovem, gestem, výtvarně, pohybem...).
- **Kompetence osobnostní a sociální** – Dítě navazuje vztahy, spolupracuje, vyjadřuje své potřeby, rozlišuje, co je přijatelné chování. Učí se rozhodovat a nést důsledky.
- **Kompetence k občanství a udržitelnosti** – Dítě se učí respektu k druhým, odpovědnosti za své jednání a k ohleduplnému zacházení s prostředím. Dítě plánuje, dokončuje činnost, hodnotí, co se povedlo. Chová se ohleduplně k lidem i přírodě. Uvědomuje si, že jeho chování má dopad.
- **Kompetence k podnikavosti a pracovní** - Montessori prostředí rozvíjí iniciativu, vytrvalost a pracovní návyky prostřednictvím praktického života,

samostatné volby práce, dokončování činností a péče o připravené prostředí. Dítě plánuje, nese přiměřenou odpovědnost a učí se spolupracovat.

- **Kompetence k řešení problémů** – Dítě si všímá problémů a hledá způsoby, jak je řešit – samostatně nebo s pomocí. Využívá své dovednosti a zkušenosti.
- **Kulturní kompetence** Škola podporuje vztah k jazyku, kultuře a umění, otevřenost k rozmanitosti a respekt k odlišnostem. Děti se učí vyjadřovat prožitky tvořivě a vnímat kulturní kontext svého života.
- **Digitální kompetence** - Digitální kompetence se rozvíjí věku přiměřeně, zejména jako bezpečné a smysluplné zacházení s informacemi a technologiemi za vedení dospělého (např. práce s jednoduchými digitálními pomůckami jako nástrojem, bezpečné návyky, kritické rozlišování obsahu). Upřednostňujeme zkušenostní učení a konkrétní činnost.

Základní gramotnosti – čtenářská a matematická

Čtenářskou gramotnost se rozvíjí prostřednictvím bohatého jazykového prostředí (knihy, vyprávění, rozhovory, práce se zvuky řeči, slovní zásoba, porozumění). Matematickou gramotnost rozvíjíme přes smyslové a manipulační pomůcky, praktický život a běžné situace (třídění, porovnávání, měření, početní představy, prostorové vztahy).

Kompetence nejsou izolované dovednosti, ale propojené schopnosti, které dítě rozvíjí přirozeně – skrze hru, činnost, spolupráci, pozorování, otázky, řešení situací atd. V Montessori pojetí se tyto kompetence utvářejí každodenní zkušeností dítěte v připraveném prostředí. Práce s pomůckami, zapojení do péče o prostředí, samostatná volba činností a opakovaná zkušenost s řešením běžných situací umožňují dítěti postupně rozvíjet všechny klíčové kompetence.

Rozvoj klíčových kompetencí je výsledkem promyšleného pedagogického vedení, které vychází z aktuálních potřeb dětí a přirozených situací v prostředí školy. RVP PV nevymezuje očekávané výstupy přímo k jednotlivým klíčovým kompetencím, protože jejich rozvoj probíhá průřezově napříč celým vzděláváním. Veškeré činnosti, vztahy i prostředí školy se na jejich utváření podílejí. Věkově smíšené skupiny, partnerský přístup a připravené prostředí podporují vnitřní motivaci, sebeřízení, zodpovědnost a aktivní přístup k učení.

V souladu s principy budování resilience je klíčovým cílem také rozvoj schopnosti dítěte zvládat obtížné situace, chápat důsledky svého jednání, přijímat změny jako přirozenou součást života a aktivně hledat řešení problémů. Tyto schopnosti pěstujeme skrze každodenní zkušenosti, vedení k samostatnosti, práci s chybou a podporu emoční seberegulace.

Dítě je vnímáno jako kompetentní bytost, schopná unést odpovědnost za své chování a učit se i z nepříjemných prožitků. Pedagog podporuje tyto procesy nikoliv ochranou před selháním, ale bezpečným doprovázením včetně umožnění prožít přiměřený neúspěch.

Rozvoj klíčových kompetencí je úzce spojen s vizí školy, která klade důraz na podporu vnitřní motivace, samostatného myšlení a resilience – schopnosti dítěte vyrovnat se s náročnými situacemi a hledat řešení.

6. VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

Vzdělávací obsah je členěn do čtyř oblastí, které se v montessoriovském přístupu vzájemně prolínají a podporují celostní rozvoj dítěte. Obsah jednotlivých oblastí je naplňován prostřednictvím práce s Montessori materiálem, praktickými činnostmi, tematickými celky i samostatnou činností dětí. Očekávané výsledky vzdělávání jsou naplňovány v průběhu každodenních situací, hrou i činnostmi v rámci připraveného prostředí.

Vzdělávací oblast RVP PV Dítě, ten druhý a společnost rozpracováváme pro přehlednost ve dvou navazujících podčástech (Dítě a ten druhý a Dítě a společnost)

Dítě a jeho tělo

Montessori oblasti: praktický život, smyslová výchova, pohybové aktivity, péče o prostředí. Dítě si osvojuje pohybové dovednosti, zvládá sebeobsluhu, pečuje o své zdraví a bezpečí, rozvíjí jemnou i hrubou motoriku a uvědomuje si vztah mezi pohybem, výživou, zdravím a prostředím.

Očekávané výsledky učení (RVP PV): koordinuje pohyby těla, zvládá sebeobsluhu, chápe zásady bezpečného chování, orientuje se v prostoru, zvládá jednoduché pracovní a hygienické úkony.

Dítě a jeho psychika

Montessori oblasti: jazyk, smyslová výchova, poznávání světa, matematika. Dítě rozvíjí řeč, porozumění, myšlení, paměť i představivost. Učí se vyjadřovat své myšlenky, emoce a potřeby, vnímá souvislosti a aktivně přemýšlí o tom, co se děje kolem něj.

Očekávané výsledky učení (RVP PV): rozumí řeči a přiměřeně ji používá, naslouchá, vyjadřuje se různými způsoby, rozvíjí fantazii, soustředění, řeší jednoduché úkoly a situace.

Dítě, ten druhý a společnost

Dítě a ten druhý

Montessori oblasti: komunitní kruh, práce ve skupině, zdvořilostní lekce, praktický život. Dítě navazuje vztahy, učí se komunikovat, spolupracovat a chápat potřeby ostatních. Rozvíjí empatii, ohleduplnost a důvěru.

Očekávané výsledky učení (RVP PV): navazuje kontakt, spolupracuje, respektuje druhé, vyjadřuje své potřeby a city, přijímá a dodržuje pravidla.

Dítě a společnost

Montessori oblasti: komunitní kruh, praktický život, poznávání světa, tematické celky. Dítě vnímá hodnoty, pravidla a normy společnosti, učí se spolupodílet na životě komunity, rozvíjí smysl pro spravedlnost a odpovědnost.

Očekávané výsledky učení (RVP PV): chápe základní pravidla společenského soužití, vnímá důsledky svého chování, zapojuje se do života komunity, zajímá se o okolní dění.

Dítě a svět

Montessori oblasti: poznávání světa, jazyk, matematika, smyslová výchova, tematické projekty. Dítě se seznamuje s přírodním a technickým světem, rozvíjí poznatky o planetě Zemi, rostlinách, zvířatech, čase, prostoru i člověku jako součásti světa.

Očekávané výsledky učení (RVP PV): pozoruje a popisuje jevy kolem sebe, třídí a porovnává, pečuje o přírodu, chápe jednoduché příčiny a souvislosti, orientuje se v základních časových a prostorových pojmech.

7. EVALUACE

Evaluace v naší mateřské škole vychází z požadavků § 12 školského zákona (č. 561/2004 Sb.) a z principů Montessori pedagogiky. Slouží jako nástroj sebereflexe, zkvalitňování prostředí, pedagogické práce i plánování dalšího rozvoje školy. Využívá se rovněž jako podklad pro výroční zprávu školy.

Autoevaluaci školy vedeme v přímé návaznosti na naši vizi a hodnoty a strukturu sebehodnocení opíráme o oblasti hodnocení ČŠI (Kvalitní škola) – koncepce a řízení, pedagogické vedení, výuka, podpora, výsledky vzdělávání a klima školy.

Autoevaluace probíhá průběžně; **termíny a frekvence** jednotlivých kroků a dílčích evaluací jsou stanoveny v **Evaluačním rozpisu** uvedeném níže.

Evaluace se zaměřuje zejména na:

- naplňování školního vzdělávacího programu,
- kvalitu podmínek vzdělávání,
- průběh vzdělávacích činností,
- práci pedagogů,
- výsledky vzdělávání dětí.

Sběr podkladů probíhá prostřednictvím pozorování, vedení individuálních záznamů, práce s portfolii, týmových porad, zpětné vazby od rodičů a dalšími vhodnými nástroji. Hodnocení se zaměřuje na proces učení a individuální rozvoj dítěte, nikoliv na srovnávání.

Výsledky evaluace slouží jako podklad pro další plánování pedagogické práce a podpory dětí. Konkrétní metody a nástroje, způsob zaznamenávání, termíny a frekvence i odpovědnosti pracovníků jsou stanoveny v tomto ŠVP a jsou přehledně uvedeny v navazujícím Evaluačním rozpisu.

Evaluace pedagogické práce i prostředí školy zahrnuje také posuzování míry podpory samostatnosti, odpovědnosti a rozvoje psychické odolnosti dětí. Sledujeme, zda pedagogové vytvářejí prostor pro zvládání výzev, adekvátní zpětnou vazbu a přiměřené prožívání úspěchu i neúspěchu.

Evaluace sleduje také, jak jsou v každodenní praxi školy naplňovány hodnoty stanovené ve vizi školy a zda prostředí školy skutečně podporuje partnerství, růst, opravdovost a rozvoj resilience dětí.

Plán autoevaluace – doplnění povinných náležitostí

- **Odpovědnost:** Autoevaluaci provádí ředitelka školy společně s pedagogickým i nepedagogickým týmem a se zákonnými zástupci dětí v přiměřeném rozsahu.
- **Kritéria:** Pro autoevaluaci si mateřská škola vytváří **kritéria**, která konkretizují požadavky RVP PV a cíle stanovené v ŠVP.
- **Kritéria – praktické ukazatele (minimální sada):**
  1. prostředí a pomůcky podporují samostatnost a soustředěnou práci dětí,
  2. pedagogové plánují nabídku na základě pozorování a portfolií,
  3. podpora dětí (včetně podpůrných opatření) je včasná a vyhodnocovaná,
  4. spolupráce se zákonnými zástupci je funkční (dostupnost informací, konzultace, zpětná vazba),
  5. klima školy je bezpečné a respektující (prevence vylučování, ponižování, nátlaku),
  6. přijatá opatření z evaluace jsou konkrétní, mají termín a jsou vyhodnocena.
- **Vazba na ČŠI:** Výsledky autoevaluace škola propojuje s výsledky externího hodnocení ČŠI a přijímá opatření ke zkvalitnění.

Evaluační rozpis

Oblasti hodnocení	Co hodnotíme	Jak hodnotíme	Časový plán	Odpovědná osoba
Materiální podmínky vzdělávání	Vhodnost vybavení a uspořádání prostor školy pro zamýšlený způsob vzdělávání	rozhovory, porovnávání potřeb a nabídky	průběžně	všichni pracovníci
Rozvoj dětí	Složení třídy, diagnostika dítěte – kompetence dítěte	pozorování, diagnostický formulář dítěte	průběžně	pedagogové MŠ

Rozvoj dětí	Pozorování dětí a určování jejich vývojových fází	pozorování, formulář pro pozorování, záznamy o práci s Montessori pomůckami	denně	pedagogové MŠ
Rozvoj dětí	Vytváření individuální nabídky vzdělávání	rozpis pro práci s pomůckami k jednotlivým dětem	průběžně	pedagogové MŠ
Rozvoj dětí	Hodnocení předškolní zralosti	pohovory s rodiči a dětmi, pracovní listy	únor–březen	pověřená učitelka
Práce pedagogů	Hospitace	pozorování, náhodné vstupy, rozhovor	2× ročně	ředitelka školy, případně pedagogové navzájem
Práce pedagogů	Diskuze na společné pedagogické radě	rozhovor, konzultace	průběžně	ředitelka školy, pedagogové
Práce pedagogů	Spokojenost pedagoga	rozhovor	průběžně	ředitelka z.ú. (v roli personalisty)
Práce pedagogů	Profesní portfolio pedagoga	formulář	1× ročně	každý pedagog

8. SDÍLENÁ ODPOVĚDNOST A BUDOVNÍ RESILIENCE

Předškolní vzdělávání je společným polem působení dítěte, pedagoga a rodiny. Každý z těchto aktérů má svou roli a odpovědnost, která je nedílnou součástí rozvoje samostatnosti, odolnosti a motivace dítěte.

Pedagog odpovídá za vytvoření bezpečného, respektujícího a podnětného prostředí, za odborné vedení dítěte a za podporu jeho schopnosti nést odpovědnost. Jeho úkolem není zabránit neúspěchu, ale pomoci dítěti jej zvládnout a poučit se z něj.

Dítě odpovídá za své chování a aktivní zapojení do procesu učení. Postupně se učí chápat, že jeho rozhodnutí mají důsledky – pozitivní i negativní – a že jeho úsilí ovlivňuje výsledky.

Rodič odpovídá za výchovu dítěte v domácím prostředí a za spolupráci se školou. Je partnerem pedagoga v podpoře dítěte, zejména pokud dochází k obtížím v chování nebo učení. Pedagog je oprávněn očekávat součinnost rodiny a předávat informace o potřebách dítěte včas.

Součástí výchovy k odolnosti je:

- poskytování prostoru pro překonávání přiměřených obtíží,
- vedení k realistickému vnímání situací a změn,
- rozvoj pozitivního postoje k sobě samému i ke světu,
- výchova k přijetí zodpovědnosti a sebeřízení,
- podpora schopnosti vytvářet vztahy a síť sociální podpory.

Resilience není výbava, ale proces. Její rozvoj je dlouhodobý a vyžaduje konzistentní podporu ze strany všech zúčastněných.

9. ZÁVĚR

Školní vzdělávací program „Poznáváme svět“ je výsledkem dlouhodobé praxe a zkušeností pedagogického týmu Mateřské školy Via Libertatis, který vychází z pedagogiky Marie Montessori a je v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání z roku 2025.

Tento dokument zachycuje přístup školy k dětem, k rodičům i ke vzdělávání jako celku. Je otevřený, flexibilní a průběžně aktualizovaný v souladu s vývojem společnosti, potřebami dětí i proměnami pedagogických poznatků.

Cílem školy je vytvářet bezpečné, podnětné a respektující prostředí, které podporuje individuální rozvoj každého dítěte, jeho zvědavost a přirozenou touhu učit se.

Pedagogové pracují jako průvodci na cestě dítěte ke svobodě, odpovědnosti a porozumění světu.

Tento dokument je naplňován v souladu s vizí školy Via Libertatis, která vznikla jako společná práce pedagogického týmu a která určuje dlouhodobý směr rozvoje školy. V souladu s vizí školy budeme i nadále hledat cesty k tomu, jak být prostředím, které děti inspiruje, rozvíjí a učí žít ve společenství.

10. PŘÍLOHY ŠVP MŠ

PŘÍLOHA 1: RÁMEC SDÍLENÉ ODPOVĚDNOSTI A PODPORY RESILIENCE

PŘÍLOHA 2: SOUHRN ŠKOLNÍHO ŘÁDU PRO RODIČE

PŘÍLOHA 1: RÁMEC SDÍLENÉ ODPOVĚDNOSTI A PODPORY RESILIENCE

Tento rámec vychází z principů Montessori pedagogiky, dokumentu „Hranice odpovědnosti – pedagog, dítě, rodič“ a z doporučení Americké psychologické asociace (Desatero resilience).

Pedagog odpovídá za:

- přípravu podnětného a bezpečného prostředí,
- přiměřenou podporu a vedení dítěte,
- odborné vyhodnocení vývojových potřeb dítěte,
- umožnění dítěti nést důsledky svého jednání (pozitivní i negativní),
- informování rodičů o závažných nebo opakujících se potížích dítěte.

Pedagog není odpovědný za:

- přístup dítěte k učení, pokud je ovlivněn rodinným prostředím či vývojovou nezralostí,
- to, jak dítě využije nabídnutou pomoc.

Dítě odpovídá za:

- své chování,
- vlastní zapojení do činností,
- postupné učení se důsledkům svého jednání.

Rodič odpovídá za:

- podporu dítěte v domácím prostředí,
- výchovná opatření, pokud dojde k problémovému chování,
- spolupráci s pedagogem a školou,
- respekt k rolím a kompetencím pedagoga.

Škola usiluje o vytvoření prostoru, kde dítě:

- **pěstuje odolnost** díky zvládnutí přiměřených výzev,
- **rozvíjí schopnost nést odpovědnost**,
- **učí se přijímat změny jako přirozenou součást života**,
- **posiluje pozitivní vztah k sobě samému i okolí.**

PŘÍLOHA 2: SOUHRN ŠKOLNÍHO ŘÁDU PRO RODIČE

Základní údaje školy

- Název: ZŠ a MŠ Via Libertatis, z. ú.
- Adresa: Zagarolská 245, Nelahozeves
- IČO: 03198626
- Zřizovatel: Montessori centrum Kralupy, s. r. o.
- Platnost: od 1. 9. 2025

Práva a povinnosti rodičů

- Mají právo na informace o vzdělávání dítěte a konzultace s učiteli.
- Zajišťují pravidelnou docházku dítěte.
- Informují školu o důležitých změnách (zdravotní stav, adresa apod.).
- Spolupracují se školou a dodržují školní řád.

Provoz mateřské školy

- Otevřeno: 7:30–17:00.
- Dítě je přiváděno do 8:30.
- Předškoláci dochází denně alespoň 4 hodiny, od 8:30 do 12:30.
- Nepřítomnost omlouvají písemně (e-mail).

Bezpečí a zdraví

- Do MŠ chodí pouze zdravé děti.
- Úrazy se zapisují, rodiče jsou informováni.
- Zajištěna plnohodnotná strava, pitný režim a odpočinek dle potřeb dítěte.

Komunikace se školou

- E-mail: jmeno.prijmeni@vialibertatis.cz.
- Informace o změnách v rodině či zdraví dítěte sdělují rodiče škole.
- V předškolním roce probíhá konzultace (rodič – učitel – vedení).
- Škola může svolat schůzku, pokud je to potřeba.
- Ve vestibulu MŠ je umístěna komunikační krabice k předávání dokumentů. Dokumenty vložené do této schránky se považují za doručené.

Sdílená odpovědnost a podpora resilience

- Pedagog připravuje bezpečné a podnětné prostředí.
- Dítě se učí nést odpovědnost za své chování.
- Rodič podporuje zralost a spolupracuje se školou.
- Cílem je, aby dítě zvládalo obtíže a posilovalo odolnost.